

גנזי המלך

ארבע כנסות

98

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת
להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

"אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן לַד' "

אדם הזוכה להקריב "מִכֶּם" הרי זה "קָרְבָן לַד' "
מתוך הרצאותיו של הרב אמנון יצחק

לקרב. אשר פשעו בה' "נִיאָמְרוּ לֹא-ל סֹד מִכֶּנֶן" (איוב כא יד) ונתרחקו מהדבקות בה', את זה יקריב ולזה יקרא קרבן לה'. זה הקרבן הנבחר ביותר שיש לפני הקב"ה. "כִּי יִקְרִיב" נצור מטעיו קדש לשרשו. ואדם כזה אינו צריך להביא לא נדר ולא נדבה, גם אין מציאות להביא, לא חטאת ולא אשם' כי הקב"ה שומר אותו משגיונות. הקב"ה מצוה אותנו שאנחנו לא נחיה לבד כאגואיסטים אלא נדאג שגם האחים שלנו יכירו את התורה וידעו אותה וילכו בדרכיה. הקב"ה נותן שכר גדול מאד למי שעושה כדבר הזה, מי שלוקח את הבנים שלו ומקרב אותם לתורה, הרי הוא כאהרן הכהן, אחיו של משה רבנו שהיה מקרב את עמ"י לתורה.

מדרגתו של רבי חייא

הגמ' מספרת (בבא מציעא פה:): ריש לקיש היה מציין מערות של צדיקים שנפטרו כדי שהכהנים לא יכשלו ויטמאו. פתאם נעלמה ממנו המערה של ר' חייא הגדול וכאב לו הדבר מאד מאד איך נעלמה ממנו?

מדוע שכח את המקום? אמר להקב"ה: 'רבנו של עולם האם אני לא פלפלתי בתורה כמות? יצתה בת קול מן השמים ואמרה לו: "תורה כמוהו פלפלת, תורה כמוהו לא ריבצת"'. לא לימדת. נכון,

המשך בעמ' 6 <<<

הרי לא מיחו בהם".
אע"פ שהקב"ה אמר שהוא יודע שאם היו מוכיחים לא היו שומעים להם, מידת הדין לא שתקה ואמרה: 'לפניך גלוי, לפנייהם מי גלוי?' אתה יודע שלא היו שומעים להם, אבל הם לא ידעו שלא ישמעו להם. 'והגדיל שכר המזכה כמאמר התנא (יומא פז): 'כל המזכה

איך אפשר לפעול ולעשות יותר כדי להרבות חיילים לתורה?

התורה הקדושה אומרת: "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן לַד' מִן הַהֶמְהָמָה מִן הַבָּקָר וּמִן הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת קָרְבָנְכֶם" (ויקרא א ב). 'אור החיים' הקדוש אומר על הפסוק הזה: 'עוד ירמוז לצוות את אנשי חיל, להשתדל לקרב לבבות עם בני ישראל

לעבודת ה', ולזה יקרא קרבן לה', כי על ידי חטא האדם יפדו הדבקות של ישראל עם אביהם שבשמים, דכתיב: "וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּד' " (דברים ד ו), ויהיו נבדלים ומרוחקים מהשכינה, והאדון ברוך הוא יקפיד כביכול על הדבר ויתאווה לקרב אותם אליו אוה"ח הקדוש אומר: שהקב"ה מתאווה לקרב את הבנים שלו אליו בחזרה וציווה להוכיח לכל הרחוק ולקרב לבו, ז"א: "הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ" (ויקרא יט יז). גם העניש למעלים עין מהדבר, וזה לך האות, אשר צוה ה' להתחיל ממקודשיו. "וְזָקֵן בְּחֹר וּבְתוּלָה וְטָף וְנָשִׁים תִּהְרָגוּ לְמִשְׁחִית וְעַל כָּל אִישׁ אֲשֶׁר עָלָיו הָתָוּ אֶל תִּגְשׁוּ וּמִמִּקְדָּשִׁי תִּחַלּוּ וַיִּחַלּוּ בְּאֲנָשִׁים הַזִּקְנִים אֲשֶׁר לִפְנֵי הַבַּיִת" (יחזקאל פרק ט) ורש"י

פירש: וממקדשי תחלו - מן העומדים לפני מקדשי. ורבותינו אמרו: אל תקרי ממקדשי אלא ממקודשי - מן המקודשים לי. הם אותם חוקי התני שהתורה בהם מלהזיקם, חזר וצוה לחבלם, לפי שאמרה מדת הדין לפני: "מה נשתנו אלו מאלו

את הרבים אין חטא בא על ידו' כי ישמרנו ה' משגיונות. "כִּי יִקְרִיב", ואת מי יקריב? פירש הכתוב ואמר: "מִכֶּם" מן הפחותים שישנם בכם, "כִּי יִקְרִיב". מי שהם פחותים, דהיינו: שלא הולכים בדרכי התורה והמצוות את אלה צריך

שו"ת חברותא

'גנזי המלך' מציג שאלות מעשיות שיש להן מענה בדפים הנלמדים במסגרת 'הדף היומי', עם ביאור 'חברותא'. למותר לציין שאין לסמוך על הנאמר בו לפסיקת הלכה.

מצות אכילה בערב יום כיפור

ק"י"ג) משמע שסובר כן.

פירוש 'הטור' בטעם המצוה

'הטור' מפרש דרשת רב חייא בר רב מדפתי שכוונת הפסוק לומר: 'הכינו עצמכם בתשיעי לעינוי של מחר, ומדאפקיה רחמנא לאכילה בלשון עינוי, אם כן חשיב (האכילה) כמו עינוי כאילו התענה תשיעי ועשירי, פרוש כאילו

מערכת 'חברותא' מיוחד ל'גנזי המלך'

פסחים דף ס"ח ע"ב

שאלה: ידוע שמצוה לאכול בערב יום הכפורים, רצוני לברר: האם המצוה היא מן התורה, או, תקנת חכמים?

תשובה: בדף סח: פירש חייא בר רב מדפתי את הכתוב: "וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם בַּתְּשֻׁעָה לַחֹדֶשׁ בְּעֶרֶב" (ויקרא כג לב), שקשה בהבנת הכתוב, 'וכי בתשעה מתעניין? והלא בעשירי מתעניין! אלא כוונת הכתוב 'לומר לך: כל האוכל ושותה בתשעה בו (בערב יום כפור) מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה תשיעי ועשירי'.

דעות הסבורים שהמצוה היא מדרבנן

ב'כסף משנה' (פ"ג מהלכות נדרים ה"ט) כתב: שדרשת רבי חייא מדפתי, אינה אלא אסמכתא בעלמא, ועיקר חובת האכילה בערב יום הכפורים הוא מדרבנן בלבד. וכן מתבאר מדבריו ב'בית יוסף' (אורח חיים סימן תר"ד, ובסימן תי"ח מסו' ג), וכן נראה בדעת הרמ"א ב'דרכי משה' (יורה דעה סימן רט"ו אות ד').

דעות הסבורים שהמצוה היא מדאורייתא

ה'מגן אברהם' (סימן תק"ע סק"ט) מסיק להלכה: שמצות אכילה בתשיעי היא מן התורה, ודרשת רב חייא בר רב מדפתי דרשא גמורה היא וסובר שאף דעת 'הטור' כן, והמנחת חינוך (מצוה ש"ג ט"ו) סובר שאף דעת הרמב"ם כן, ואף הרדב"ז (על הרמב"ם שם ובשו"ת הרדב"ז ללשונות הרמב"ם סי' פ"ח וסי'

הוא כמי שהתענה ביום זה, על פי מה שאמרו בתענית (כ"ז:): שלא היו מתענים ביום ראשון, שקשה לאדם לצאת ממנוחה ותענוג של שבת ליגיעה ותענית וכן הכונה באכילת תשיעי, לפי שישראל מתענים כל עשרת ימי תשובה, מכל מקום צריכים לאכול ולשבוע בתשיעי, כדי שירגיש בצער העינויים, לפי שהגוף קובע וסת לעצמו בזמן שהוא מרגיל את עצמו בתעניות.

פירוש 'הערוך לנר'

ב'ערוך לנר' (ר"ה ט. ד"ה כל האוכל) גם כן מפרש בהיפוך מהבנת הטור: ומבאר הענין באופן מופלא, ותורף דבריו שם, שתכלית האכילה היא לעינוי, לתשובה וכפרה, שכמו שהגוף מתענה כשאינו אוכל, כן הנפש מתענה באכילה שהיא תענוג חומרי ומכיון שהחטא הוא על ידי הגוף ונפש יחד ואי אפשר לענות את הגוף והנפש יחד, שמה שעינוי לזה, הנאה היא לחבירו, לכן חילקה התורה את העינוי לשני ימים, שיום התשיעי הוא עינוי לנפש על ידי האכילה ויום העשירי הוא עינוי לגוף ולכן כל האוכל בתשיעי ומתענה בעשירי, יש לו כפרה ראויה על כל עונותיו.

פירוש הראב"ן

הראב"ן (עמ"ס יומא דף קס"ט:): מפרש כוונת הגמ' באופן אחר: שאם אוכל ושותה בתשיעי ומפסיק מבעוד יום מלאכול כדי להוסיף מחול על הקודש, על זה נאמר שנחשב לו ההפסקה מאכילה ושתיה המועטת, כאילו התענה כל יום התשיעי. [ולענין אם נשים גם חייבות באכילת תשיעי, עי' בשו"ת רעק"א סימן ט"ז וברש"ש סוכה כ"ח ע"א ובמנחת חינוך מצוה שי"ג ט"ו ובספר לימודי ה' סוף לימוד נ"ט ובחכמת שלמה להגר"ש קלוגר או"ח סימן תר"ד]. ■

פירוש המהרי"ט

במהרי"ט (ח"ב או"ח סימן ח') נראה שמפרש כוונת הגמ' בהיפוך מדברי 'הטור': שכתב, שהאוכל בתשיעי הרי

נצטוו להתענות בשניהם והוא מאהבת הקדוש ברוך הוא את ישראל שלא צוה להתענות אלא יום אחד בשנה ולטובתם לכפר עוונותיהם, וציום שיאכלו וישתו תחילה כדי שיוכלו להתענות ושלא להזיק להם העינוי. משל למלך שהיה לו בן יחיד וגזר עליו להתענות יום אחד וצוה להאכילו ולהשקותו קודם כדי שיוכל לסבול' (טור אורח חיים סימן תר"ד).

עלי הגיון

שמחת חתן וכלה

למה מצוה לשמח חתן וכלה השמחים ממילא?

הרה"ג רבי יעקב גלינסקי מתוך 'להגיד'

האבדה לא היתה גדולה והמציאה אולי לא מיוחדת כלל" אנחנו מצוים לבוא ולשמח לגלות לו, את עוצמת האבדה שהוא שרוי בה עד היום וגודל המציאה והוא כבר יפליג בשמחתו הלאה...

חז"ל אומרים: שעד שאדם מתחתן הוא חצי אדם 'כל שאין לו אשה שרוי בלא שמחה בלא ברכה בלא טובה.. בלא תורה בלא חומה' (יבמות סב:) ועוד שלא נקרא אדם כמו שאמר: ר אלעזר: 'כל אדם שאין לו אשה - אינו אדם' (יבמות דף סג.) - ועכשיו נעשה אדם.

את כל זה אנו מגלים לזוג וגורמים להם לשמוח אנו מצוים להבהיר להם שמהיום ואילך יש להם את הכח לראות את העולם - כמו שאדם מושלם צריך להסתכל עליו. זו שמחת חתן וכלה. ■

את עצמו: "וכי איזה מציאה זו? הרי

מצוה גדולה לשמח חתן וכלה. לשם מה? וכי הם אינם שמחים שיש צורך בכל כך הרבה אנשים לשמח אותם? בבית חולים ובמושב זקנים יש יהודים הזקוקים שיעוררו אצלם את השמחה, אבל חתן וכלה מה חסר להם, שמצוה גדולה לשמחם?

פעם בסעודת שבע ברכות נעמד הרב מפוניבז' ז"ל לדרוש ושאל שאלה נוספת: - "מה בכלל, השמחה המיוחדת של החתן ולמה הוא עושה סעודה ומזמין אנשים?" והוא חידש חדוש נפלא: שמחת החתן היא מפני - שמצא את האבדה שלו. (כמבואר בריש מסכת קדושין שזיווג היא מציאת אבדה והיות וכתוב בהלכה: שהמוצא רכוש שאבד לו עליו לערוך סעודת הודיה, לכן החתן עורך סעודת שמחה.

ושמא יבוא החתן דגן וישאל

תפילה

התמודדות עם הטרדות

רבינו יונה משיא עצה כיצד להשתחרר ממחשבות מטרידות בשעת התפילה

'במסילת ישרים' (פרק יט) - והוא מרגיש התרוממות הנפש נפלאה וממצב זה ישקוף לעבר עניני העולם הזה - הרי ברגעים אלה ירגיש, שכל ההנאות והענוגים, הטרדות והמחשבות ושאר עניני העולם הזה מתגמדים ומתקטנים ומקבלים מימד אחר! הוא מתחיל לראות הכל באור אחר. כשהוא נמצא בתוך גל הטרדות - הכל כל כך חשוך ומעונן. אך אם מגביה עצמו מעל העננים - זורחת השמש במלוא הדרה.

מסיים רבינו יונה ואומר: 'ולאחר שיגיע לזאת המחשבה יחשוב גם כן כאילו הוא עומד בבית המקדש, שהוא למטה, מפני שעל ידי זה תהיה תפילתו רצויה יותר לפני המקום'. וזו כונת חז"ל 'ענינו למטה' (יבמות קה:). ■

מעל פני האדמה ומגבהי מרומים משקיף הוא לעבר האדמה. כשאדם משקיף מן השמים לעבר האדמה, משתנים הממדים של כל הענינים שהיה קשור בהם. בתים נראים כקוביות ואנשים - כרגירים! אם יצייר בלבו, כאילו באה רוח זעירה והגביהה אותו מעל כדור הארץ, מעל הגלים הסוערים של טרדות ומחשבות ותשוקות - אל השמים, מקום בו אין הנאות ולא תענוגי הגוף ולא קפידות בין אדם לחברו ולא קנאה על המגבלות הרוחניות והגשמיות שלו לעומת חברו ולא שנאה ולא תחרות. כאילו לא קיימים בעולם רק הבורא עולם והוא המאזין לו ומקשיב לדבריו, 'כְּאִשֶּׁר יִדְבֹּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ' (שמות לג יא). כפי שאומר הרמ"ח לוצאטו ז"ל:

כל זמן שאדם נמצא על האדמה ומוקף בהמון טרדות, קשה לו עד מאד להחליץ מהן, כפי שהרמ"ח לוצאטו ז"ל אומר 'במסילת ישרים' פרק ה', 'בהיות האדם טרוד במותרות בעניני עולמו, הנה מחשבותיו אסורות בזיקי המשא אשר עליהן ואי אפשר להם לתת לב אל המעשה". הטרדות ממלאות אותו והוא גומר תפילתו בחפזה, כדי לתת למחשבות לזרום בלי מעצורים. אם הוא בן-עליה, הוא מנסה להלחם באותן מחשבות, אך הוא נלחם בהן כשהוא נתון בתוכן. כמובן שאינו מצליח.

רבינו יונה נותן לכך עצה: "שיחשוב בלבו כאילו עומד בשמים". שינסה, לרגע, לצייר לעצמו, כאילו התרומם בבת-אחת

"..אדם כי יקריב מכם קרבן לד'.."

הקרבן הוא מידה כנגד מידה

הרה"ג שלמה לוינשטיין
מיוחד ל'גנזי המלך'

"ויקרא אל משה ויִדְבֹר ד' אֵלָיו.."
(ויקרא א א)

מדוע כתובה האות 'א' של המלה
"ויקרא" בקטן?

אומר 'בעל הטורים': 'אל"ף דויקרא
זעירא שמשה לא רצה לכתוב אלא
'ויקר'.. כאילו לא נראה לו ד' אלא
במקרה". ואמר לו הקב"ה לכתוב גם
האל"ף.. וכתבה קטנה'. משה רבנו
בגודל ענותנותו רצה לכתוב 'ויקר',
לשון מקרה, כאילו ד' נגלה אליו
דרך מקרה, בחלום, כדרך שנאמר
בבלעם: "ויקר אֱלֹקִים אֵל בָּלָעַם
ויאמר אֵלָיו..." (במדבר כג ד).

משה רבנו היה: "ענו מאד
מכל האדם אשר על פני האדמה"
(במדבר יב ג).

אומרת הגמרא (סוטה מט:):
'משמת רבי הקדוש בטלה ענוה'
ועל כך אומר רב יוסף: 'אמר ליה
רב יוסף לתנא: "לא תיתני ענוה,
דאיכא אנא" ' (אל תאמר שבטלה
הענוה, שהרי אני קיים!).

ולכאורה אמירה זו היא ההיפך
מבענוה?

אומר ה"לוקט הגרשוני: רב יוסף
כלל לא החזיק מעצמו, למרות שהיה
ראש ישיבה ואמר שאם אני ראש ישיבה
וכל כך הרבה רוצים לשמוע אותי... אתה
רואה שיש עוד ענוים בעולם...

ה'חפץ חיים' הקים בוילנא את ועד
הישיבות. הוא תכנן לקיים כנס גדול
בוילנא. סיכמו עמו המארגנים שהוא

ישא דברים בכנס. מיד החל ה'חפץ חיים'
לערוך חשבון נפש על מה מגיעים לו כאלו
בזיונות... הלא מזה עשרות שנים שהוא
קבל על עצמו לשמור על הפה. תארו
לכם שהיו עורכים אסיפה והיו מביאים
את כל החכמים ואת כל העשירים והיו
פונים לאדם הפשוט ביותר מתוך הקהל
ומבקשים ממנו לשאת דברים בכנס...
כשנודעו הדברים למרן הגאון רבי
חיים עוזר, פנה אל ה'חפץ חיים' ואמר
שהוא צריך לשאת דברים בכנס.
אמר ה'חפץ חיים': "אם זה יהיה
לתועלת אני אבוא ואדבר. שהרי מדוע
נקרא שמו יחזקאל בן בוזי והלא ברכיה
שמו? לפי שביזה עצמו על דברי תורה.

וגם אני אעשה כן". אלו היו המושגים של
ה'חפץ חיים', גדול הדור, על עצמו.

"..אדם כי יקריב מכם קרבן לד'.."
(ויקרא א ב)

אומר רש"י: 'אדם' - למה נאמר?

מה אדם הראשון לא הקריב מן הגזל,
שהכל היה שלו, אף אתם, לא תקריבו
מן הגזל'.
לכאורה היה צריך להיות כתוב, שלא
יקריבו מן הגזול ומפני מה נאמר 'מן
הגזל'?

אלא שלא מסתבר שאדם ילך ויגנוב
בהמה בשביל להקריב אותה כקרבן
לד'. לעומת זאת יתכן מאד שאדם גונב
והמצפון מציק לו על מעשהו, לכן הוא
מפריש חלק מהכסף לצדקה.
ואומר רש"י: אף אתה לא תביא חלק
מן הגזל לבית המקדש.

שלוש פעמים מצאנו בפרשה
איסור גזל. בתחילתה, באמצעיתה
ובסופה.

בתחילה: כמו שהאדם הראשון
לא הביא מן הגזל, כך אתם אל
תביאו קרבן מן הגזל.

באמצע הפרשה: שנאמר: 'וְהִסִּיר
אֶת מִרְאֵתוֹ בְּנִצָּתָהּ וְהִשְׁלִיךְ אֹתָהּ אֶצְל
הַמִּזְבֵּחַ קֶרְמָה..'. (ויקרא א', ט"ז).
אומר רש"י: 'בְּנִצָּתָהּ' - עם בני
מעיה ונוצה לשון דבר המאוס...
בעוף שנזון מן הגזל נאמר:
'וְהִשְׁלִיךְ' את המעים' שאכלו מן
הגזל'.

בסוף הפרשה נאמר: "וְהָיָה כִּי
יִחַטֵּא.. וְהָשִׁיב אֶת הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזַל
אוֹ אֶת הָעֶשֶׂק אֲשֶׁר עָשָׂק אוֹ אֶת הַפְּקֻדֹן
אֲשֶׁר הִפְקֹד אֹתוֹ אוֹ אֶת הָאֲבֹכָה אֲשֶׁר
מָצָא" (ויקרא ח כג).
ומדוע זה כך? כיון שהפרשה שלנו
מדברת על קרבנות - הגזל והקרבן הם
שני הפכים. קרבן לשון קירבה, שעל ידו
מתקרבים לד' והגזל מרחיק את האדם
מד', שנאמר: "כִּי אֲנִי ד' אֹהֵב מִשְׁפָּט שֹׁנֵא
גֹזֵל בְּעוֹלָה..". (ישעיה סא ח) וכן כתוב:

רמז

"אדם פי יקריב מכם קרבן לד'.."

מיכאל עומד בשמים ומקריב קרבן על המזבח

"אדם פי יקריב מכם... לד' " ר"ת מיכאל. ל. אומר ה'דברי צדיקים': רמז לכתוב במסכת מנחות (ק'): 'ומיכאל שר הגדול עומד ומקריב עליו קרבן' שמיכאל עומד בשמים ומקריב קרבן על המזבח. ומביאים שם תוספות שיש מדרש שאומר שמיכאל מקריב את נשמותיהם של הצדיקים לפני ד'. ומוסיפים התוספות (וכן מביא ה'בית יוסף', סימן ק"כ): 'יש מי שאומר נשמותיהן של צדיקים.. זהו שנאמר בתפילה: 'נאשי ישראל' - אלו הצדיקים. ■

ע"ג המזבח ומיין לבוא. עבר שם עני אחד שברשותו היו עשבים שגורמים לעיטוש. השור התעטש וכתוצאה מכך עפה לו מחט מהפה. התברר שהמחט היתה תקועה בפיו ואילו היתה נתחבת עמוק יותר היתה מטריפה את השור. לאחר מכן הלך השור בשמחה לשחיטה.

מביא ה'פרדס יוסף': רמז לכך מצאנו בפסוק: 'זכר תמים יקריבנו', אבל איך נדע אם הוא "תמים" או לא? התשובה: "פֶּתַח אֱהָל מוֹעֵד יִקְרִיב אֹתוֹ לְרִצְנוֹ לִפְנֵי ד' " אם השור בא ברצון - סימן שהוא "תמים"!

ו'הילקוט חמישאי' מביא רמז נוסף בשם 'ילקוט האורים': "אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא תִקְרִיבוּ" (ויקרא כב כ) ואיך נדע אם יש בבהמה מום? על כך ממשיך הפסוק ואומר: "כִּי לֹא לְרִצּוֹן יִהְיֶה לָכֶם" שאם הבהמה ממאנת לבוא, סימן שיש בה "מום". ■

הפנימית.

ואומר ה'סטייפלער': כאשר אדם 'מוותר' משלו ל'טובת' ד', הוא עושה מעשה שיכול להביא אותו לידי אהבה. לעומת זאת מעשה הנעשה מתוך הכרח וחובה אינו מביא לאהבה. לכן ד' נתן בידינו דברים שנוכל לעשותם מתוך נדבה, כדי שיעוררו את ההתלהטות הפנימית ויביאנו לידי אהבת ד'.

"והפשיט.. העלה ונתח אתה לנתחיה" (ויקרא א ו)

אומרת הגמרא: עולת עכו"ם אינה צריכה הפשט ונתוח. אומר בעל 'חדושי הרי"ם': הגוים סבורים שהעיקר זה הקרבן עצמו ולא מבינים שהעיקר זה התשובה והוידוי. לכן בעולה שלהם לא צריך הפשט ונתוח, הפשט - זו ההיטהרות, נתוח - זה הוידוי.

"וקרבו וכרעיו ירחץ במים והקטיר הכהן את הכל.." (ויקרא א ט)

בקרבת השור כתוב: "וקרבו וכרעיו" ואילו בקרבן צאן (פס' יג) כתוב: "והקטיר והכרעים ירחץ במים והקריב הכהן..". ומדוע לא נאמר בהם: "וקרבו וכרעיו".

אומר 'בעל הטורים': כתוב ב'תנא דבי אליהו' 'לפי כשמהלכת בהמה דקה, מגבהת כרעיה כמו שתי וערב. אבל בהמה גסה, מגבהת כרעיה לצדדיה. ולכן בהמה דקה משתנה מאכלה בבטנה ועל כן צויתה גם כן משונה מבהמה גסה'.

הסבר נוסף מובא ב'אזנים לתורה': בהמה דקה לא עובדת והיא רועה בשדות זרים ומאכלה גזול וממילא התורה לא משייכת את קיבתה אליה. לעומת זאת בהמה גסה, העובדת כל היום, אינה גוזלת, לכן זה "וקרבו וכרעיו", שלו.

"אם עלה קרבנו מן הקרבן זכר תמים יקריבנו.. פתח אהל מועד יקריב אותו לרצנו לפני ד' " (ויקרא א ג)

אומר המדרש (ויקרא רבה פר' ג ה): מעשה בשור אחד שרצו לקחתו לשחיטה

"משד עניים מאנקת אכיונים עתה אקום יאמר ד'.." (תהילים יב ו).

על דור המבול נאמר: 'ולא נחתם עליהם גזר דינם עד שפשטו ידיהם בגזל' (סנהדרין קח). מדוע נחתם דינם דוקא על הגזל ולא על אחת משאר שבע מצות בני נח?!

אלא שהיו יכולים לטעון שאיסור גזל אינו שייך אליהם, כי ד' צוה את אדם הראשון ולא התכוון שגם צאצאיו אחריו יחויבו בכך. אלא שהטענה הזאת תקפה לכל המצוות פרט לגזל, כי רש"י אומר שאדם הראשון לא הקריב מן הגזול והלא מה שייך אצלו גזל, הרי הכל היה שלו ולמה אם כן ד' צוה אותו על הגזל? אלא על כרחך עיקר הציווי היה עבור בניו! ולכן לא נחתם גזר דינם אלא על הגזל.

"אדם פי יקריב מכם קרבן לד'.." (ויקרא א ב)

"מכם" ר"ת מידה כנגד מידה. אומרים הרמב"ם ו'ספר החנוך': אדם החוטא ומביא קרבן, צריך לדעת שהיו צריכים לעשות לו את מה שעושים לבהמה ומיתתה באה ככפרה על המיתה שהיתה אמורה לבוא עליו בעבור חטאו. אם האדם יודע זאת, הקרבן אכן נחשב לו ככפרה, שיועד שהוא מידה כנגד המידה.

"אדם פי יקריב מכם קרבן לד'.." (ויקרא א ב)

רש"י אומר (ביצה כ'): שהכונה כאן לקרבן 'נדבה'.

שואל ה'סטייפלער': לכאורה מה שייך קרבן נדבה, שבו התורה אומרת אם אתה רוצה תעשה ואם לא - לא! ממה נפשך, אם זה קשור לתקון הנפש שלנו - זו חובה. ואם לא, מה טעם בהבאתו? נצטוינו על מצות אהבת ד': "וְאֶהְבֶּתְּ אֶת ד' אֱלֹהֶיךָ כָּל לִבְךָ וְכָל נַפְשְׁךָ וְכָל מְאֹדְךָ" (דברים ו ה). ולכאורה תמוה, ד' יכול לצוות אותנו על מצוות מעשיות, אבל איך יכול לצוות עלינו בדבר הנתון ללב - לאהוב אותו?!

אומר ה'מסילת ישרים' (פרק ז), כמו שהתלהטות הפנימית מביאה את האדם לידי זריזות חזונית, כך גם הזריזות החזונית מביאה לידי ההתלהטות

"אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן לַד' "

»»» המשך מעמ' 1

ללמוד למדת כמוהו, אבל ללמד לא למדת כמוהו.

כשהיו מתוכחים ביניהם ר' חנינא ור' חייא, בתרגום מארמית (שם), ר' חנינא היה אומר: "אם תשתכח תורה מִיִּשְׂרָאֵל אני מחזיר אותה בפלפול שלי" ("ח"ו אי משתכחא תורה מִיִּשְׂרָאֵל מהדרנא לה מפילפולא") ר' חייא היה אומר: "אני גורם שלא תשתכח תורה מִיִּשְׂרָאֵל" ("דעבדי לתורה דלא תשתכח מִיִּשְׂרָאֵל") איך? הייתי הולך וזורע כותנה, אח"כ קוצר את הכותנה, עושה מצודות, רשתות, הולך ליער, פורס אותם ביער, צד צבאים, לוקח אותם לשוחט, את הבשר נותן ליתומים ומהעורות של הצבאים עושה ספרי תורה. הולך לעיר שלא לומדים בה תורה ואין מי שילמד את התינוקות, לוקח חמשה ילדים, לאחד נותן ללמוד חומש בראשית, לשני שמות ויקרא במדבר דברים, לוקח עוד ששה ילדים ומלמדם ששה סדרי משנה, תורה שבע"פ ואח"כ אומר להם: "עד שאני אחזור תלמדו אחד את השני". מי שלמד בראשית מלמד את כולם, מי שלמד שמות מלמד את כולם וכך הם מלמדים תורה איש את רעהו ומשנה אחד את השני. וכך גרמתי שלא תשתכח תורה מִיִּשְׂרָאֵל. על זה אמר רבינו הקדוש: "כמה גדולים מעשי חייא" שהוא דאג לתורה שלא תשתכח מִיִּשְׂרָאֵל, ההבדל בין ר' חנינא לר' חייא שר' חנינא יכל להחזיר תורה אם תשתכח, אבל ר' חייא עסק בפועל שלא תשתכח תורה מִיִּשְׂרָאֵל. הענין הוא לפעול בפועל.

אמר ר' זירא: 'אמש נראה לי ר' יוסי ברכי חנינא, אמרתי לו אצל מי אתה תקוע בשיבה של מעלה? איפה אתה נמצא בעולם העליון? אמר לי אצל ר' יוחנן. ור' יוחנן אצל מי? אצל ר' ינאי. ור' ינאי אצל מי? אצל ר' חנינא. ור' חנינא אצל מי? אצל ר' חייא. ר' חייא מקום מושבו בעולם העליון יותר גבוה משל כולם.

ורבי יוחנן אצל רבי חייא, לא? וכי אין רבי יוחנן ראוי לישב אצל רבי חייא? (רש"י)

אמר לי: "באתר דזקוקין דנורא ובעורין דאשא, מאן מעייל בר נפחא?" במקום שיש ניצוצות ולפידים של אש וכי יכול לעלות שם 'בן הנפח'? ר' יוחנן נקרא 'בר נפחא' כיון שהוא היה תלמיד של ר' ינאי ושל ר' חנינא. שר' חנינא היה ה'נפח' והנופח גורם שתהיה אש, אבל אם יש כבר אש לא צריך את הנפח. ר' חנינא יכל לנפוח אש שלא תשתכח תורה

ע"י ש'מהדרנא לה מפילפולא'. אבל ר' חייא עשה שלא תשתכח תורה בכל מקום בפועל 'דעבדי לתורה דלא תשתכח מִיִּשְׂרָאֵל', אז במקום כזה "באתר דזקוקין דנורא ובעורין דאשא, מאן מעייל בר נפחא"? איך יכול לעלות התלמיד של ר' חנינא, ר' יוחנן, שהוא רק 'בר נפחא'?

בקהלת רבה (פרשה ט) כתוב: ש'ריש לקיש.. הוה מתחמד למיחמי לר' חייא' היה מתאווה מאד מאד לראות את ר' חייא בעולם העליון והוא 'יתב תלת מאה תעניתא' התענה שלש מאות תעניות בשביל לזכות לראות אותו בחלום והודיעו לו שהוא לא יכול לראות אותו. ריש לקיש התעקש ובסוף קבל תשובה כיון שהוא למד תורה הרבה, אבל הוא לא לימד תורה לאחרים, לכן הוא לא ראוי לראותו. כתוב (שם) שהיה ת"ח גדול בשם ר' אסי, 'ר' אסי צם תלתין יומין למיחמי ר' חייא רבה' צם שלשים ימים כדי לראות את ר' חייא בעולם העליון, אמרו לו אתה לא כדאי, אתה לא ראוי. אמר אני מוכן לראות אותו ומה שיהיה יהיה, ראה את הדרגה, את המדרגה של כסא המלכות שיש לר' חייא בעולם העליון ונתעוור ('וכהיין עיניו'). הלך אצל הקבר שלו והתחנן. אמר לו אני לומד את התוספתא שלך, תרחם עלי! וחזרה לו את הראיה. ר' אסי לא היה ראוי לראות את ר' חייא. כתוב בגמרא בבא מציעא פה' שבשמים כל התנאים הקדושים מלוים אותם מלאכים כשהם עולים ויורדים בעולמות העליונים, אבל ר' חייא כסא המלכות שלו טס לבד והשכינה מלווה אותו, לכן א"א להסתכל עליו כי כל המסתכל בשכינה מתעוור. זהו ר' חייא הגדול שזכה לכל זה בגלל שהוא דאג שלא תשתכח תורה מִיִּשְׂרָאֵל בפועל.

האם נאמר שר' אסי היה חכם מן השורה? לא, הוא לא היה כזה. מסופר שרבי, רבינו הקדוש, בא אליו גרדי אחד שהיה עובד בפשתן ואמר לו שהוא ראה בחלום את אחד מתלמידי רבי כשהרקיע נופל והוא תומך אותו וסומך את הרקיע, ('רקיעא נפל וחד מן תלמידך סמכיה בידיה') ז"א: כשיש גזירות משמים, הוא מחזיק את השמים בזכותו שלא יהיו גזירות. ומי הוא? ר' אסי.

קרוב הגאולה

"וַיְהִי בִּישְׁרוֹן מֶלֶךְ הַתְּאֵסָפָה רִאשִׁי עִם יְחִיד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל" (דברים לג ה). יכולים אנו להביא את מלך המשיח לעם ישורון כאם כולנו נזכה להתאחד יחדיו בדעה

אחת וברצון אחד להרבות כבוד שמים בעולם.

מיום שנבראנו אנו חיבים כל רגע מחיינו להרבות כבוד שמים, זה תפקידינו בעולם ואשריו של מי שזוכה לזאת.

כשהתחלתי את דרכי למדתי ב"ה הרבה מוסר. שעות רבות בכל יום. המוסר גילה לי מהו הכח שטמון בכל אדם ואדם. אני פשוט האמנתי שכל מה שחכמים ז"ל אמרו זו אמת לאמיתה. היו אנשים בזמנו שהייתי אומר להם, דבר מה והם היו אומרים לי: "זה היה בזמן בית המקדש". עכשיו זה כבר לא קיים ואינו נדרש מאתנו. אך אני האמנתי שזה גם עכשיו ולא התיאשתי.

החלטתי ללמוד מנח. 120 שנה בונה נח תיבה, כל ליצני הדור עוברים לידו וצוחקים עליו: "מה אתה עושה, נח?" והוא משיבם: "ה' יביא מבול אם לא תחזרו בתשובה". נח יודע רק דבר אחד - ה' רוצה שאני אבנה תיבה, אז אני בונה תיבה. אנשים יצחקו, שיצחקו. הלכה ראשונה בשו"ע: 'לא יבשוש מן המלעיגים', שיצחקו! נח נכנס לתיבה עם כל החיות ולמרות השתדלותו להזהירם, אדם אחד מהם לא הצליח נח להציל, אבל מה יצא מכל מה שעשה נח? עולם חדש!.

נח התחיל מחדש עם חיות. וראו פלא פלאות. אמרתי לעצמי: "אם נח עם חיות הצליח להעמיד עולם כזה גדול, אני אלמד ממנו".

אני אקח מסמרים, ככתוב: - "דְּבָרֵי חֲכָמִים כְּדִרְכָּנוֹת וּכְמִשְׁמְרוֹת נְטוּעִים בְּעֵלֵי אֲסָפוֹת נִתְּנוּ מִרְעָה אֶחָד" (קהלת יב יא) ואקח קרשים, מה זה קרשים? בני אדם, "כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׁדֶה" (דברים כ יט) ונרפוק. כמה זמן? 120 שנה "בִּשְׁנָה הָיָה כָּשֶׁר וְהָיוּ יָמָיו מָאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה" (בראשית ו ג). ומה יצא לנו בסוף? תיבה! ואם לא תעזור כל ההשתדלות ואף אחד לא יחזור בתשובה? לפחות אני אכנס לתיבה, אם יבוא המבול אחרי 120 שנה. אני לפחות נמצא בתיבה.

אם אדם יפעל כל ימי חייו ולא תהיה לו תוצאה אחת חיובית, אפילו אחת, מה שאי אפשר בעליל, אבל הוא עשה רק את רצון הבורא, את התיבה שתביא לו את חיי העולם הבא, אין לתאר את גודל העולם הבא הגדול שיצא לו מזה. 'כמה גדולים מעשי חייא'!

אבל צריך לדעת, אל תחכה לתוצאות, תעשה בלי חשבון ואם כל אחד מאתנו, הקוראים ומפרסמים זאת, יביא אפילו רק עוד אחד לאבינו שבשמים, אנחנו מכפילים את עצמנו מיד. ■

סופ"ש 'שבת הגדול' בכינור

שבת פרשת צו י' ניסן

6-8/04/2006

מיום חמישי עד מוצאי שבת

אפשר עד יום א'

להזמנות: 03-6777779

בין השעות 09:00-15:00

בימים א'-ה'

יעמדו על הברכה					לשלוש בית אברהם בן לאה עדנה בת רבקה
לזווע הגון ופרנסה טובה יאיר בן אסתר	לכל הישועות ולפרנסה טובה יעקב בן ידידיה	לכל הישועות ולפרנסה טובה יצחק בן ידידיה	לכל הישועות ולפרנסה טובה אברהם בן ידידיה	לעלוי נשמת יוסף חיים בן ר' יחיא	
לרפואה שלמה ידידיה בן אסתר שוקט בת צפורה	לעלוי נשמת יחזקאל בן יוכבד	לעלוי נשמת ירמיה בן מרדכי	לזווג הגון אילנה בת שוקט	לזרע בר קימא למרים שוקט	
לרפואה שלמה תרצה בת רחל	לזווג הגון אליעזר בן אסתר	לרפואה שלמה וזווג הגון יעקב בן אסתר	להצלחה ולחזרה בתשובה מרים נוגה בת שרה מיכל בת מרים נוגה	לרפואה שלמה רותי בת מרגלית	
לכל הישועות למשפחת שמאי	לחזרה בתשובה לכלל ישראל	לחזרה בתשובה חנה בת חוה ששון בן ז'קלין	לחזרה בתשובה רחמים בן חנה	לרפואה שלמה ורכוז בלימודים אורון בן אסתר	
נחת רוח למשפחה מרקו בן אלידה	לרפואה שלמה בכל גופו ונפשו קלאודיו מרדכי בן אסתר	לרפואה שלמה שיראל, ארלון ונתנאל בני רותי	לכל הישועות, פרנסה, הצלחה לאליסף בן סילביה ינון בן בתיה	לחזרה בתשובה, הצלחה וזווג הגון לתומר בן רחל	
לזרע בר קימא דוד בועז בן שושנה	הריון קל ולידה קלה לענת בת עדנה	לרפואה שלמה ושלוש בית ולכל הישועות חיים בן רחל	לרפואה שלמה פיראלה בת אלגרא	לזווג הגון מיכאל בן שרה	
זווג הגון ופרנסה טובה אשר אזולאי בן חוה	לרפואה שלמה רחל בת מזל	רפואה שלמה קלוד מרדכי בן חוה	לכל הישועות דפנה בת עדנה	לזווג הגון אילן בן עדנה	

עמותת 'מקדשי שמך'

קמחא דפסחא 'משפחה למען משפחה'

חלוקת סלי מזון למשפחות נזקקות לקראת החג הבע"ט

כל התורם סל עבור משפחה גדולה יקבל

את כוס הישועות המפורסמת מכסף טהור

ובנוסף בית מזוזה מיוחד מהודר בצפוי זהב.

כל התורם סל עבור משפחה קטנה יקבל

בית מזוזה מהודר בצפוי זהב

ובנוסף קמיע של הרב יהודה פתיה זצ"ל

ואת פסום הקסורת על קלף

פרטים בטל' 054-4740984 050-3676353

מתחברים... עם הרב

אמנון יצחק שלימ"א

ביום ראשון 02/04/06

העשרים יתחב-ב 19:30 תחלת התוכנית ב-20:30

היכל התרבות

אור עקיבא

דני ניסן

ביום רביעי 05/04/06

העשרים יתחב-ב 19:30 תחלת התוכנית ב-20:30

אולמי אושר

עפולה

דני ניסן

כל הזכויות שמורות לארגון "שופר"

ההוצאות מאובטחות

WWW.SHOFAR.NET

פסח עם 'אוצרות חיים'

במלון נאות מדבר בבאר שבע

ימים רביעי י"ד - רביעי כ"א 12-19/3/06

בהשתתפות

- הרב ישראל נח ברגר שליט"א
- הרב מנחם שטיין שליט"א
- הרב אברהם ברוך שליט"א
- הרב יורם כהן שליט"א
- הפיסון דוד שלמה שירו הי"ו ועוד...

לנשים

- הרבנית שושנה מלול תחי'
- חני ששון
- דוד החקין
- סטנדאפיסט שמעון פרץ הי"ו ועוד...

הזמרים

- אביעד גיל בלהיטיו החדשים
- משיח אביבי בהופעה מהדהדת
- מעילות עניפה לילדים
- ברכת שחיה בשעות נפרדות
- טיולים
- שתיה חמה וקרה חופשית
- ממתקים והפתעות לילדים

לפרטים: אוצרות חיים רח' התקוה 73 ת"א

050-3131740 , 03-6880091

שירותי כח אדם וסיעוד

- עובדים זרים מכל העולם
- טיפול בקשישים, מוגבלים ונכים במסגרת חוק הסיעוד של ביטוח לאומי
- מטפלים למשך 24 שעות - אפשרי ללא לינה
- מענה מידי לכל פניה

1-700-704-204 פקס: 08-9356686 ני"ד: 050-8779779

הרצל 96 רחובות, מיקוד: 76548 raz2004@bezeqint.net

מסחר ממונף ללא עמלות 24 שעות ביממה
הצטרף לפינוטק ותהנה ממערכת מסחר משוכללת ופשוטה להפעלה

חוזים עתידיים על מדדי חמניות
ישראל 25, ארה"ב 100, גרמניה 30, צרפת 40 ואנגליה 100

COMMODITIES - סחורות
זהב, כסף, נפט

FOREX - מטבעות
סטרלינג/יין אירו/דולר דולר/יין סטרלינג/דולר
דולר/פרנק שוויצרי דולר/שקל דולר אמריקאי ועוד...

OPTION VANILLA - אופציות מט"ח
אירו/דולר דולר/יין סטרלינג/דולר

פינוטק - שוק ההון הפרטי שלך

חייג עכשיו: 2021 *

www.Finotec.com

לחברת 'פינוטק' היתר עסקה מהרה"ג יהודה סילמן שליט"א מבית הדין צדק בראשות הרה"ג ש.י. נסים קרליץ שליט"א